

לסני

המזרח מכל היתר: מדענים

הפרופסורים יוצאים לעבודה. בנימין מזר ומרדכי שטרן עוזבים את שער המינור בדרכם לואדי פיראן, במכנית צבאית. מדי בוקר, במשך שבועיים, התפזרו 15 מדעני האוניברסיטה העברית בוואדיות ועל ההרים שמסביב למנזר וחיפשו תשובות לבעיותיהם.

הסברות, הם שרידי עבדיו של הקיסר יוסטיניאנוס, אשר בנו את המנזר במאה הששית.

כינויו של ג'בלה הצעיר, עוזרו של ניקופורוס, הוא, כמובן גבעת עליה, כיאה לחוקי ועדת השמות. הוא יתף אך מדבר אנגלית. הוא גם מתחיל להבין את השפה החדשה.

★ ★ ★
זהר, פעמיים ביום

גם פאפא כריסטופורוס הדור ה' זקן מופיע מתוך חדרו. הוא עולה ל' חדר המזכרות, תופס את עמדתו הקבועה מאחורי דלפק מלא מרכולת קדושה: קובי רות, גלויות ותמונות של המנזר ושל כל נקודה חשובה בקוטר של 200 קילומטר. יש גם טבעות המקושטות באותיות ס.ק., ראשי התיבות של סנטה קטרינה. גודל ה' טבעות מתחיל באצבע של תינוק וגומר באצבע של נמל.

מחיר הטבעות משתנה לפי גודל קבוצת הלוקחות. קבוצה גדולה יותר, ביקוש גדול יותר, מחיר גבוה יותר. פאפא כריסטופורוס רוס הספיק כבר להתרגל למטבעי ישראלי וקשה היה לרמות אותו — אף לו היו מנסים.

נזיר אחר, פאפא כריסטוס אנגלוס, מר ביל את המבקרים דרך הכנסיות והאולמות של המנזר. הוא מצביע על הדמויות ה' ענקיות המצוירות בתיקרה ואומר: "יוס, מוסה, יעקב, אליהו, פטרוס — כולם יזר דים. כולם ישראלים." ומחייך. אחד מה' חברה.

באחת הכנסיות עלינו לנשול את הנעץ לים, בשל קדושת המקום. אינני יודע אם חליצת הנעללים, אחרי מספר ימים של נסיעות ללא מים מוקצבים לרחיצת רגליהם, היתה כל כך לכבוד המקום. אך מנהג הוא מנהג.

המטיילים עזבו את המנזר, והחלו מטפס סים להר משה. נשאית למטה. להר משה צריך לעלות לבד, או עם רע, לא בבקרי צה של 70 איש. כי עליה להר סיני — גם אם איננו ההר המדויק עליו עלה משה — שונה מעליה להר תבור, להר עצמון, ואלו למצדה.

כך גם הרגישה, כנראה, קבוצה של ארבעה צעירים, שזה עתה הגיעו מחיפה ב' גימ ירוק, חסר מתנע ומעצורים. אנב, לא היתה זו המכונת המזורה ביותר אותה ראיתי ליד החומות האפורות של המנזר. הגיע לשם טנדר של כפר עזה, ללא הנעת קדמית. סיפרו הבחורים: "שקענו עשרות פעמים. אז מה יש? דחפו אותנו. נסענו הלאה."

אחד הבחורים בגים נזכר כי מאחת ה' רפורטאדיות. החלטנו לעלות להר יחד, לי אחר שעדת ה'70 תתרחק. על העליה לבדי נאלצתי לחתר, כי ניתנה הוראה מפורשת שלא לעלות לבד.

ובכל זאת, כעבור שעות מספר, באותו יום, עליתי על ההר שנית — לגמרי לבד. יתכן והייתי האדם הראשון מאז משה רבנו שעלה ההרה בפעם השניה באותו יום.

לא ניפצתי לוחות הברית ולא חזרתי כדי לחרות אותם מחדש. לא היה זה גם מעשה התערבות. הסיבה היתה מבישת למדי: רק לאחר שירדנו מההר, הכתנתי

בלי של למעלה מתירס שפות. לצדו של פרופטור אביונה, ברקע, עומד הנזיר הספרן תיאקראטוס, מוכן להדריך את אורחיו בין מסתורי המדפים, התופסים מאות מטרים מרובעים של קירות.

גנים כאלה לא מצאתי אף בירושלים או בצפת.

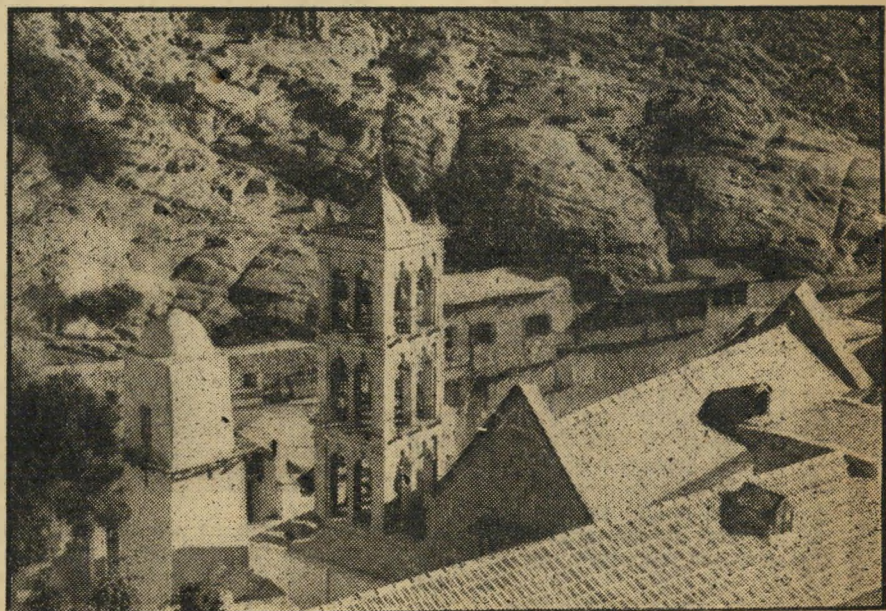
המדענים מתישבים ליד השולחן, נושמים ריח ציפס וקפה. מעל השולחן — שלט באנגלית וערבית "ברוכים הבאים" והעתק גרוע של תמונתו המפורסמת של ליאונרדו דה וינצ'י חסעודה האחרונה. משך שלושת ימי שהותי במנזר, התלבטתי אם התמונה נתלתה כדי לתת אופי לחדר האיכל, או בתור רמז דק, הסותר את תוכן השלט המלבב.

אחרי ארוחת הבוקר — תדריך. מור ו' ששה אנשים יוצאים שוב לואדי מוקשה וואדי פיראן. ד"ר דויד עמירן, הארכיאולוג, ושני מלומדים אחרים, עולים להר משה. ארבעה אנשים יישארו בספריה ואילו הגי' אולוג ד"ר שטרן יישוטט באופן עצמאי בסביבות המנזר.

המדענים יורדים למכוניותיהם. לשעה קצ' רה משתחרר שקט. כעת אפשר להבחין ב' חושבים הקבועים של המנזר — הגוירים. הפעיל ביניהם, בלי ספק, הוא פאפא ניקי' פורוס הממושקף. קוראים לו גם מיקרופור קוס או אפילו אופ'כפורס. הוא אף ורץ, כולו צילצול מפתחות. אחריו, משתרך ה' פועל הבדואי ג'בלה.

בסביבות המנזר יושב שכט בדואי ג'ב' ליה (הרריים). ברובם הם אנשים יפיתואר, גבוהים וצנומים. יש ביניהם אנשים בעלי שיער בלונדי ועינים כחולות. לפי אחת

בין כרכי תחיסטוריה. שלושה פרופטורים, פולוצקי, בן-חורין ואבייונה שוקדים על כתיב' עתיקים, מתוך האוסף של ספריית קטרינה הקדושה. הם התרכזו בעיקר על ספרים יחניים, מתוך

דת ופוליטיקה. ליד צריח חכנסיה האורתודוקסית (במרכז), עליה מתנוסס צלב זהב טחור, מזדקר מיגדלו של מיטנד מוסלמי (שמאל) עטור סחר. שני המיבנים כוללים בתחום חמינזר, ובאו להפגין את רצונם חסוב של חנוידים אל שבטי הבדואים חשולסטים באזור.